ANDREAS BERGTHALER

Andreas Bergthaler **a Bécsi Orvostudományi Egyetem molekuláris immunológia professzora. Kutatásai során a gyulladás, az anyagcsere és a vírusfertőzések közötti összefüggéseket vizsgálja, emellett munkatársaival korszerű, a közegészségügyi döntéseket elősegítő, szennyvíz alapú, kórokozó-megfigyelési módszereket fejleszt ki.**

TUDOMÁNYOS ÉS SZAKMAI KARRIER

Bergthaler a Bécsi Állatorvostudományi Egyetemen állatorvosként végzett, majd a Zürichi Egyetem Kísérleti Immunológiai Intézetében szerezte meg doktori fokozatát Hans Hengartner és a Nobel-díjas Rolf Zinkernagel mentorálása alatt. Ezt követően posztdoktori kutatást végzett Genfben, valamint a seattle-i Rendszerbiológiai Intézetben, amit az EMBO és a Svájci Nemzeti Természettudományi Alapítvány ösztöndíja támogatott. 2011 és 2021 között önálló kutatócsoportot vezetett az Osztrák Tudományos Akadémia CeMM Molekuláris Orvostudományi Kutatóközpontjában, ahol továbbra is társult kutatásvezetőként dolgozik. 2022 óta a Bécsi Orvostudományi Egyetem Higiéniai és Alkalmazott Immunológiai Intézetének élén áll.

Laboratóriuma azt vizsgálja, hogyan kommunikál egymással az immunrendszer és az anyagcsere vírusfertőzés során. A limfocitás choriomeningitis vírus (LCMV) okozta krónikus fertőzés egérmodelljeit vizsgálva kutatócsoprtja kimutatta, hogy a CD8+ T-sejtek hozzájárulhatnak a kahexia kialakulásához, valamint hogy az I. típusú interferon-jelátvitel felborítja a máj karbamidciklusát, és egyben meg is változtatja a szisztémás anyagcserét, gátolva ezzel a T-sejtműködést. Egy második kutatási irányvonala a fertőző, daganatos megbetegedésekkel foglalkozik, különös tekintettel az erszényes ördögök arctumor-megbetegedésére (DFTD). A COVID-19-járvány idején kutatócsoportja országos szennyvíz-megfigyelési rendszert alakított ki, amely Ausztria-szerte azonosította a SARS-CoV-2 variánsait. Mostanra egyéb kórokozókat is monitoroznak, például az iskolai tantermekben előforduló, levegőben terjedő patogéneket és a humán papillomavírust.

2021 és 2023 között az osztrák GECKO pandémiás tanácsadó testület tagjaként tevékenykedett, társalapítója volt a Hookipa Pharma immunterápiás vállalatnak, és elkötelezett tudománynépszerűsítő szakember, aki szívesen osztja meg kutatási eredményeit a nagyközönséggel. Bergthaler munkáját számos elismeréssel jutalmazták. A laboron kívül szívesen tölti az idejét a családjával, és szeret gombászni.

KITÜNTETÉSEK ÉS DÍJAK

2020 Az év tudományos áttörése az élettudományok területén, döntős, Leomló Falak Online Konferencia, Berlin,
2019 Jelölés az „Év osztrákja" díjra a kutatás kategóriában, Bécs
2017 Osztrák Fertőzéskutatási Díj, Osztrák Fertőző Betegségek és Trópusi Orvostudományi Társaság
2016 Milstein Fiatal Kutatói Díj, Nemzetközi Citokin- és Interferon Társaság, San Francisco
2016 Georges-Köhler-díj, Német Immunológiai Társaság (DGfI), Hamburg
2016 Löffler-Frosch-díj, Virológiai Társaság (GfV), Münster
2006 Díj kiemelkedő doktori értekezésért, Zürichi Egyetem
2006 Kiemelkedő teljesítményekért járó Arany Érdemérem, Bécsi Állatorvostudományi Egyetem

Tudományos tagságok és vezetői tisztségek

- ERC Starting Grant (Európai Kutatási Tanács)
- 2008–2010: EMBO hosszú távú ösztöndíj
- 2008–2010: Ösztöndíj haladó kutatók számára, Svájci Nemzeti Tudományos Alapítvány
- 2004–2006: Boehringer Ingelheim Fonds PhD-ösztöndíj